

Biogramy osób odznaczonych Krzyżem Wolności i Solidarności

Danuta Kosińska

ur. w 1947 r. w Biadolinach Radłowskich

W trakcie studiów na Politechnice Warszawskiej brała udział w strajku na tej uczelni. Należała do Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, a po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaprzestała działalności i w dniach 11-13 stycznia 1982 r. zorganizowała w Biurze Projektów Przemysłu Mięsnego zbiórkę pieniędzy na rzecz pomocy osobom internowanym. W tej sprawie była przesłuchiwana przez SB.

Następnie współpracowała z Radiem Solidarność, gdzie pomagała przy organizacji audycji oraz była spikerką tej rozgłośni. W dniu 30 sierpnia 1982 r. została zatrzymana, a następnie tymczasowo aresztowana. Była więziona w Areszcie Śledczym Warszawa-Mokotów. W dniu 17 lutego 1983 r. została skazana wyrokiem Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego na karę 1,5 roku pozbawienia wolności. Karę odbywała w Zakładzie Karnym w Bydgoszczy-Fordonie. 26 lipca 1983 r. Sąd Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy zwolnił Danutę Kosińską z reszty kary pozbawienia wolności na podstawie ustawy o amnestii.

Odznaczona postanowieniem Prezydenta RP z 11 czerwca 2021 r. Biogram odznaczonej opublikowany na stronie: <https://odznaczeni-kwis.ipn.gov.pl/persons/view/07e81355-bfec-414d-baa2-7626368d59d1>

Sylwia Teresa Kozakowska

ur. w 1947 r. we Wrocławiu

W czerwcu 1977 r. była wśród 33 pracowników naukowych wrocławskich uczelni, którzy podpisali list protestacyjny do władz centralnych w sprawie aresztowania członków KOR i w którym domagali się uchylenia aresztu wobec zatrzymanych. W związku z tym znalazła się w zainteresowaniu operacyjnym Służby Bezpieczeństwa

Brała udział w kolportażu wydawnictw sygnowanych przez Solidarność Walczącą. 14 grudnia 1983 r. została zatrzymana w punkcie odbioru podziemnych wydawnictw przy ul. Białowieskiej we Wrocławiu w trakcie przeszukania mieszkania przez funkcjonariuszy SB, w wyniku którego znaleziono materiały przygotowane do rozpowszechniania. 16 grudnia 1983 r., po przesłuchaniu i przedstawieniu jej zarzutu udziału w nielegalnym związku „Solidarność” w okresie od stycznia do grudnia 1983 r. we Wrocławiu, a także produkcji i kolportażu nielegalnych wydawnictw, została zwolniona. W trakcie licznych przesłuchań nie przyznała się do zarzucanego jej czynu.

11 kwietnia 1984 r. została ponownie zatrzymana i postanowieniem Prokuratury Rejonowej dla Dzielnicy Wrocław Śródmieście z 12 kwietnia 1984 r. tymczasowo aresztowana. Została oskarżona o to, że jesienią 1983 r. we Wrocławiu brała udział w rozwiązany Niezależnym Samorządnym Związku Zawodowym „Solidarność”, w ramach którego kolportowała wydawnictwa sygnowane przez Solidarność Walczącą. Została osadzona w Zakładzie Karnym we Wrocławiu, 19 kwietnia 1984 r. przeniesiono ją do Zakładu Karnego w Krzywańcu, a następnie 31 maja 1984 r. do Zakładu Karnego we Wrocławiu.

Postanowieniem Prokuratury Rejonowej dla Dzielnicy Wrocław Śródmieście z 22 czerwca 1984 r. został uchylony środek zapobiegawczy w postaci aresztu tymczasowego za poręczeniem osobistym dziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu

Wrocławskiego. 27 lipca 1984 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabryczna umorzył postępowanie karne wobec pani Sylwii Kozakowskiej na podstawie ustawy o amnestii.

Odznaczona postanowieniem Prezydenta RP z 21 lipca 2021 r. Biogram odznaczonej opublikowany na stronie: <https://odznaczeni-kwis.ipn.gov.pl/persons/view/619cacf3-885f-4cc1-8ac5-69db91f9fa82>

Hieronima Liberkowska

ur. w 1945 r. w Woźnej Wsi

Była aktywną działaczką Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. W latach 1980-1981 pełniła funkcję przewodniczącej Komisji Zakładowej w Urzędzie Wojewódzkim w Zielonej Górze.

Od połowy 1982 r. do grudnia 1983 r. uczestniczyła w działaniach grupy byłych działaczy „Solidarności” polegających na przygotowywaniu, druku i kolportażu niezależnych wydawnictw i ulotek na terenie Zielonej Góry.

17 stycznia 1984 r. została zatrzymana, a 19 stycznia 1984 r. tymczasowo aresztowana. Postawiono jej zarzuty działalności w NSZZ „Solidarność”, kolportażu i druku nielegalnych wydawnictw, m.in. „Zielonogórskiego Serwisu Informacyjnego NSZZ >Solidarność<”. Była przetrzymywana w Areszcie Śledczym w Zielonej Górze oraz Zakładzie Karnym w Krzywańcu.

Z aresztu została zwolniona 28 czerwca 1984 r. na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z 26 czerwca 1984 r. Ostatecznie 2 sierpnia 1984 r. Sąd umorzył prowadzone przeciwko niej postępowanie karne na mocy przepisów ustawy o amnestii

Pozostawała w zainteresowaniu Służby Bezpieczeństwa do 1989 r

Odznaczona postanowieniem Prezydenta RP z 16 sierpnia 2021 r. Biogram odznaczonej opublikowany na stronie: <https://odznaczeni-kwis.ipn.gov.pl/persons/view/2a1a8eff-c962-46dc-a714-5b824f3639b5>

Daniela Urszula Mielczarek

ur. w 1955 r. w Głogowie

W okresie od 1982 r. do grudnia 1983 r. należała do nielegalnych struktur Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” na terenie Gorzowa Wielkopolskiego. Zajmowała się kolportażem biuletynu „Feniks”, oraz zbieraniem składek pieniężnych na działalność podziemnej „Solidarności”. Ponadto utrzymywała kontakty z osobami, które pełniły funkcje kierownicze i organizatorskie w ramach nielegalnych struktur NSZZ „S”.

Za powyższe 14 kwietnia 1984 r. została tymczasowo aresztowana i osadzona w Zakładzie Karnym w Krzywańcu. 25 lipca 1984 r. została zwolniona na mocy ustawy o amnestii.

Po zwolnieniu z aresztowania kontynuowała działalność opozycyjną jako właścicielka punktu poligraficznego nielegalnej struktury Tymczasowej Podziemnej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Głogowie. W okresie od 1985 r. do 1988 r. udostępniała swoje mieszkanie do drukowania wydawnictw podziemnych m.in. „Biuletynu Informacyjnego” i „Śpiewnika pieśni patriotycznych”, za co została ukarana przez Kolegium ds. Wykroczeń karą grzywny. Dodatkowo orzeczono przepadek urządzeń poligraficznych.

Odznaczona postanowieniem Prezydenta RP z 11 czerwca 2021 r. Biogram odznaczonej opublikowany na stronie: <https://odznaczeni-kwis.ipn.gov.pl/persons/view/b01ab057-cfb0-4468-ae5d-d91f7f8cc9f5>

Janina Teresa Niewęłowska

ur. w 1955 r. w Gorzowie Wielkopolskim

Od wiosny 1980 r. pracowała w Zespole Opieki Zdrowotnej w Dębnie Lubuskim w byłym województwie gorzowskim. Po powstaniu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” została wybrana przewodniczącą Komisji Zakładowej w miejscu pracy. 21 września 1981 r. zawiesiła w pracy plakat o treści antyradzieckiej. Z tego powodu Prokuratura Rejonowa w Myśliborzu wszczęła przeciwko niej postępowanie, które zostało umorzone 25 stycznia 1982 r. na mocy dekretu z 12 grudnia 1981 r. *o przebaczeniu i puszczaniu w niepamięć niektórych przestępstw i wykroczeń*.

30 stycznia 1982 r. w Dębnie, wraz z trzema innymi osobami utworzyła organizację Podziemny Ruch Odrodzenia Narodowego „Granit”. W dniach 30 stycznia - 3 lutego 1982 r. sporządziła kilkadziesiąt plakatów o treści antypaństwowej, które pozostali członkowie organizacji rozwiesili na terenie miasta. Podczas tej akcji zatrzymano jedną osobę. 5 lutego 1982 r. dokonano przeszukania w domu pani Janiny Niewęłowskiej, w wyniku którego odnaleziono pozostałe egzemplarze rozwieszanych afiszy oraz niezależne publikacje wydane przed wprowadzeniem stanu wojennego. W związku tym tego samego dnia pani Janina Niewęłowska została zatrzymana, a następnego dnia tymczasowo aresztowana przez Wojskową Prokuraturę Garnizonową w Zielonej Górze i osadzona w Areszcie Śledczym w Gorzowie Wielkopolskim.

24 lutego 1982 r. została skazana przez Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu, na sesji wyjazdowej w Zielonej Górze, na 4 lata pozbawienia wolności, 3 lata utraty praw publicznych, 4200 zł grzywny i pokrycie kosztów postępowania sądowego.

Przebywała w zakładach karnych w Krzywańcu, Bydgoszczy-Fordonie, Grudziądzu i ponownie w Krzywańcu. 29 grudnia 1982 r. Wojskowy Sąd Garnizonowy w Zielonej Górze udzielił jej siedmiomiesięcznej przerwy w odbywaniu kary. 30 kwietnia 1983 r. Rada Państwa warunkowo zwolniła ją z odbywania reszty kary pozbawienia wolności, z wyznaczeniem 3-letniego okresu próby. Ostatecznie 8 sierpnia 1983 r. Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu, darował pozostałą do wykonania karę, na mocy ustawy o amnestii.

W związku z prowadzoną działalnością od lutego 1982 r. posiadała zastrzeżenie wyjazdu za granicę, które anulowano w czerwcu 1989 r.

Odnaczona postanowieniem Prezydenta RP z 16 sierpnia 2021 r. Biogram odznaczonej opublikowany na stronie: <https://odznaczeni-kwis.ipn.gov.pl/persons/view/7f3cc515-90f3-424b-a188-99468c5ab0f3>

Ewa Nowicka-Szszor

ur. w 1954 r. w Bydgoszczy

Była działaczką Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Bydgoskich Zakładach Elektromechanicznych „Ema-Belma”.

W dniu 16 grudnia 1981 r. została zatrzymana, a następnie aresztowana za „prowadzenie działalności w NSZZ „Solidarność” i nakłanianie osób zatrudnionych w zakładzie pracy do opóźniania produkcji w warunkach stanu wojennego”. Za powyższe wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Bydgoszczy z dnia 30 grudnia 1981 r. została skazana

na 10 miesięcy pozbawienia wolności. Osadzono ją w Zakładzie Karnym w Bydgoszczy-Fordonie. Sąd wyrokiem z dnia 11 marca 1982 r. uchylił areszt tymczasowy, a w dniu 12 marca 1982 r. zwolnił z odbycia reszty kary. W dniu 10 maja 1982 r. Sąd Najwyższy w Warszawie utrzymał w mocy wyrok Sądu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

Za naruszenie przepisów dekretu o stanie wojennym miała również zastrzeżone wyjazdy zagraniczne w okresie od 16 stycznia 1982 r. do 16 stycznia 1984 r. zarządzane postanowieniem Wydziału Śledczego KWMO w Bydgoszczy. Uchwałą Rady Państwa z dnia 28 marca 1983 r. zarządzono warunkowe zawieszenie wykonania kary

Odznaczona postanowieniem Prezydenta RP z 21 lipca 2021 r. Biogram odznaczonej opublikowany na stronie: <https://odznaczeni-kwis.ipn.gov.pl/persons/view/a044ad8a-39d5-4912-b239-70c8488dfced>

Elżbieta Maria Szewczyk

ur. w 1957 r. w Dębiczach

Od października do grudnia 1983 r. prowadziła w swoim mieszkaniu we Wrocławiu punkt kolportażowy i magazyn wydawnictw drugiego obiegu sygnowanych przez „Solidarność Walcząca” oraz materiałów przeznaczonych na potrzeby podziemnej poligrafii.

W związku z tym faktem Służba Bezpieczeństwa 26 marca 1984 r. dokonała przeszukania jej mieszkania, wskutek którego została zatrzymana. 27 marca 1984 r. przedstawiono jej zarzuty i wydano postanowienie o tymczasowym aresztowaniu. Od 30 marca 1984 r. pani Elżbieta Szewczyk przebywała w Zakładzie Karnym w Krzywańcu, a od 23 maja 1984 r. w Zakładzie Karnym we Wrocławiu. Z aresztu została zwolniona 8 czerwca 1984 r. na mocy postanowienia Prokuratury Rejonowej dla dzielnicy Wrocław-Śródmieście z 7 czerwca 1984 r. o uchyleniu środka zapobiegawczego Prowadzone przeciwko niej postępowanie zostało ostatecznie umorzono 28 lipca 1984 r. na mocy ustawy o amnestii.

W dniu 19 października 1985 r. została zatrzymana na dworcu PKS we Wrocławiu. W przenoszonej torbie podróżnej posiadała drugoobiegowe wydawnictwa i inne materiały propagandowe. Tego samego dnia dokonano przeszukania wynajmowanego przez nią mieszkania, w trakcie którego odnaleziono kolejne pakiety nielegalnych pism, kalendarzy, znaczków i ulotek (większość z nich była sygnowana przez Solidarność Walcząca). Po zatrzymaniu została przesłuchana w charakterze świadka.

Po raz kolejny rewizji dokonano w jej mieszkaniu 24 kwietnia 1987 r. Z uwagi na zaangażowanie w działalność antykomunistyczną była rozpracowywana przez SB do 1989 r.

Odznaczona postanowieniem Prezydenta RP z 11 czerwca 2021 r. Biogram odznaczonej opublikowany na stronie: <https://odznaczeni-kwis.ipn.gov.pl/persons/view/044b8185-3549-4ef1-aad5-c725c4c9d17a>

Elżbieta Walesiak

ur. w 1955 r. w Ciechanowie

W dniu 16 grudnia 1981 r. wykonała na ogrodzeniu Jednostki Wojskowej nr 2348 w Ciechanowie napisy o treści antykomunistycznej. Za ten czyn została 18 grudnia 1981 r. skazana w trybie przyspieszonym przez Sąd Rejonowy w Ciechanowie na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Była osadzona kolejno: w Areszcie Śledczym w Ostródzie, Zakładzie Karnym w Bydgoszczy-Fordonie, Zakładzie Karnym nr 1 w Grudziądzu i ponownie w Zakładzie Karnym Bydgoszczy-Fordonie. Z więzienia zwolniono ją 16 czerwca 1982 r.

Podczas odbywania kary od 30 kwietnia do 5 maja 1982 r. podjęła głodówkę na znak solidarności ze współosadzoną, która doznała przemocy fizycznej.

Z powodu wcześniejszego skazania wyrokiem sądu, w latach 1982-1989 odmawiano jej wyjazdów zagranicznych.

Odznaczona postanowieniem Prezydenta RP z 11 czerwca 2021 r. Biogram odznaczonej opublikowany na stronie: <https://odznaczeni-kwis.ipn.gov.pl/persons/view/8df47b0b-2952-4a01-ba68-026ae2f1fb13>

Elżbieta Maria Zarańska

ur. w 1950 r. w Zgorzelcu

Była aktywną działaczką Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Wojewódzkim Szpitalu w Tarnowie, gdzie została wybrana przewodniczącą Komisji Zakładowej.

Z uwagi na powyższe zaangażowanie, od sierpnia 1981 r. była nękana wizytami i telefonami przez funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa PRL.

Po wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego 13 grudnia 1981 r. nie zaprzestała działalności. Uczestniczyła w druku i kolportażu ulotek sygnowanych przez podziemne struktury „Solidarności”. W związku z powyższym została zatrzymana i tymczasowo aresztowana 12 maja 1982 r. Była osadzona w Areszcie Śledczym w Myślenicach, a następnie od 23 czerwca 1982 r. w Areszcie Śledczym w Krakowie przy ul. Montelupich.

Wyrokiem Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego z dnia 2 września 1982 r. została skazana na rok pozbawienia wolności. Na skutek odwołania w dniu 2 listopada 1982 r. Izba Wojskowa Sądu Najwyższego uchyliła wspomniany wyrok, nakazała zwolnienie pani Elżbiety Zarańskiej i skierowała jej sprawę do ponownego rozpatrzenia. W styczniu 1983 r. Wojskowy Sąd Garnizonowy w Krakowie wymierzył pani Elżbiecie Zarańskiej karę 7 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata. Ostatecznie Izba Wojskowa Sądu Najwyższego uniewinniła panią Elżbietę Zarańską od zarzucanych jej czynów.

Odznaczona postanowieniem Prezydenta RP z 31 maja 2022 r.